

Naš znak: 60/22

U Zagrebu, 5. svibnja 2022. godine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
N/R PREDSJEDNIKA, g. Andrej Plenković

Poštovani,

obraćamo Vam se slijedom činjenice što je 29. travnja 2022. godine parafiran Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike kojim je u članku 94. određeno kako se ugovorena prava sindikata i povjerenika odnose samo na sindikate potpisnike i povjerenike sindikata potpisnika predmetnog Kolektivnog ugovora, dok se na odgovarajući način primjenjuju na sindikate i povjerenike sindikata državnih službi ako u državnom tijelu ne djeluje sindikat potpisnik.

Ugovaranje ovakve odredbe protivno je pozitivnim propisima Republike Hrvatske te konvencijama Međunarodne organizacije rada iz razloga kako slijedi:

Reprezentativnost sindikata nije zakonit kriterij za utvrđivanje prava sindikalnih povjerenika niti je u skladu s međunarodnim konvencijama. Zakon o reprezentativnosti udruga poslodavaca i sindikata („Narodne novine“ broj 93/14 i 26/15) propisuje člankom 1. stavkom 3. da sindikati i udruge poslodavaca te njihove udruge više razine čija reprezentativnost nije utvrđena prema odredbama Zakona o reprezentativnosti imaju pravo na slobodno udruživanje, donošenje programa i organiziranje djelatnosti u punoj neovisnosti, u skladu s propisima, osim prava utvrđenih ovim Zakonom (kolektivno pregovaranje i sklapanje kolektivnog ugovora). Odredbom članka 94. parafiranog Kolektivnog ugovora Vlada RH je sa reprezentativnim sindikatima ugovorila povoljnija prava za sindikalne povjerenike tih sindikata što predstavlja stavljanje u nepovoljniji položaj onih sindikata koji nisu potpisnici kolektivnog ugovora jer tako omogućava organiziranje i djelovanje reprezentativnih sindikata, a onemogućava djelovanje onih nereprezentativnih. Sindikalno djelovanje se, temeljem navedene odredbe, omogućuje sindikatu koji u određenom državnom tijelu broji, primjerice, pet članova, a onemogućava se sindikatu koji broji nekoliko stotina članova

Nadalje, Zakonom o radu, člankom 153. stavkom 3. („Narodne novine“ broj: 93/14, 127/17, 98/19) propisano je kako u slučaju da kod poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće (a što u državnim tijelima nije niti moguće), sindikalni povjerenik preuzima sva prava i obveze radničkog vijeća propisane ovim Zakonom, (osim prava na imenovanje predstavnika radnika u organ poslodavca). Članak 153. stavak 4. propisuje da se u slučaju djelovanja više sindikata kod poslodavca, sindikati moraju sporazumjeti o sindikalnom povjereniku, odnosno povjerenicima koji će imati prava i obveze iz stavka 3. ovoga članka te o tome obavijestiti poslodavca.

Suprotno navedenim odredbama Zakona o radu, Vlada RH, kao potpisnik Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike dodjeljuje prava dvama reprezentativnim

sindikata u državnoj službi, ne vodeći pritom računa da se reprezentativnost odnosi samo na pravo kolektivnog pregovaranja i pravo sklapanja kolektivnog ugovora, a ne i na prava koja su sindikalnim povjerenicima dodijeljena Zakonom o radu, neovisno o reprezentativnosti sindikata.

Ne samo da se takvim postupanjem postupa protivno pozitivnim propisima Republike Hrvatske, već isto predstavlja nedopušteno uplitanje javne vlasti u slobodu udruživanja radnika zajamčenu Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 87 – o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje i Konvencijom Međunarodne organizacije rada broj 98 – o primjeni načela prava na organiziranje i kolektivno pregovaranje.

Konvencija broj 98. Međunarodne organizacije rada utvrđuje pravo udruga radnika (i poslodavaca) na odgovarajuću zaštitu od svih postupaka kojima bi se one ili njihovi zastupnici, ili članovi, uplitali jedni drugima u utemeljenje, djelovanje ili upravljanje“ (čl. 2. st. 1). Radnici i poslodavci, pojedinačno, i udruge radnika i poslodavaca imaju slobodu i pravo udruživanja, a kada osnuju (utemelje) udrugu, slobodu i pravo djelovanja i upravljanja. Konvencija broj 87. o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje u članku 1. određuje kako radnici i poslodavci imaju pravo, bez ikakve razlike i bez prethodnog odobrenja, osnivati i, pod uvjetima koji mogu biti propisani samo pravilima te udruge, pristupati udrugama prema svojem izboru. Prema mišljenju Odbora za slobodu udruživanja Upravnog odbora Međunarodne organizacije rada, povoljnije ili nepovoljnije postupanje prema određenom sindikatu može utjecati na odluku radnika pri izboru sindikata u koji će se učlaniti te je takvo postupanje suprotno Konvenciji broj 87.

Sindikata državnih i lokalnih službenika i namještenika RH već trpi posljedice ovakvog nepovoljnijeg postupanja. Tako smo prvo po utvrđivanju reprezentativnosti za kolektivno pregovaranje i sklapanje Kolektivnog ugovora obaviješteni od pojedinih čelnika tijela državne uprave kako im se Sindikat policije Hrvatske obraća da o činjenici njihove reprezentativnosti obavijeste sve zaposlenike. Također se članove ovog Sindikata poziva na iščlanjenje i prelazak u jedan od reprezentativnih sindikata (primjeri u prilogu).

Slijedom navedenog, pozivamo Vas da Vlada RH kao poslodavac poštuje zakonodavstvo RH, kao i međunarodne instrumente te spriječi nepovoljnije postupanje tijela državne uprave prema sindikatima koji nisu potpisnici Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike u odnosu na sindikate koji kao reprezentativni djeluju prvenstveno u represivnom aparatu države, odnosno da omogući jednaka prava svim sindikatima koji djeluju na području državne službe.

S poštovanjem,

